

DARBININKAS

1.000 NARIŲ A. L. R. K. MO-
TERŲ SAJUNGAI IKI
SEIMO.

Sujuskite, sesers sąjungie-
tės, kad jūsų garsingoj orga-
nizacijoj atsirastų tūkstantinis
skaičius iki Seimo.

1.000 NARIŲ LIETUVIŲ
DARBININKŲ
SAJUNGAI
IKI
SEIMO!

Sujuskite, broliai sąjungie-
čiai, kad mūsų organizacija to
skaičiaus sulauktų iki pirmojo
seimo.

VOL. II Metai I. Tel. 620 So. Boston. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos. Tel. 620 So. Boston. No 34 76

Entered as second-class matter September 22 1915. at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879. 242 W. BROADWAY. So. BOSTON, MASS. KOVO 23 d. (MARCH) 1916 m.

Ankieta apie darbo sąlygas Amerikos Lietuvių Darbininkų 1916 m.

1. Dirbtuvės vardas ir vieta?
2. Kas joje išdirbama?
3. Kiek išviso yra joje darbininkų?
4. Kiek lietuvių dirba?
5. Kiek valandų dirba?
6. Kiek ir prie kokio darbo mokama?
7. Ar dirba moterys? Kiek valandų?
8. Kiek gauna už darbą? Ar dirba nak-
timis?
9. Ar dirba vaikai? Nuo kiek metų pri-
imami į darbą?
10. Kiek valandų dirba? Kiek gauna
už darbą?
11. Kokios yra sveikatos sąlygos? (Kas
labiausiai kenkia sveikatai? Ar duo-
dama dykai gydytojas ir vaistai?)
12. Doros sąlygos? (Jei platinasi išvir-
kimas, tai kokios svarbiausios to
priežastys?)
13. Ar praktikuojami papirkimai ir kas
tam kaltas?
14. Kaip atsiliepia į darbininkus saliu-
nai? (Kiek vidutiniškai į metus kiek-
vienas prageria? Ar yra salionas
prie dirbtuvės? Ar yra naktiniai
salionai? Ar išsiplatinę slaptosios
smuklės?)
15. Ar darbdavys apdraudžia darbininko
sveikatą ir kaip?
16. Ar apdraudžia gyvybę ir ant kiek?
17. Kas moka mokėsimus už sveikatos ir
gyvybės apdraudimą?
18. Prie kokios unijos ir kiek lietuvių
darbininkų priguli? Kada toje vie-
toje unija atsirado?
19. Kiek moka į uniją ir ką gauna?
20. Santykiai darbininkų su darbdaviu
(arba unijos su darbdaviu, jeigu ji
yra?)

(Ar ir kiek pagerėjo darbininkų pa-
dėjimas per keletą paskutinių metų?
Jei pagerėjo, tai kame būtent? Kiek
kartų laimėta ramiu keliu ir kiek
buvo streikų? Kaip ilgai tęsėsi strei-
kai ir kaip pasibaigė? Kas vedė
streikus? Ko darbininkai reikalau-
ja dabar iš savo darbdavių?)

(Žinias prašome siųsti šiuo adresu:
"Darbininkas,"
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.)

Šitie klausimai bus atspaus-
ti ant geros popieriaus su vieta
atsakymams. Pagal reikala-
vimą visiems darbininkams
bus siunčiama dykai.

Visus darbininkus kviečia-
me tulkon. Prašome pasir-
trankinti tų blankų ir kuog-
eriausia jas išpildyti. Svarst-
kite savo reikalus, aprašinė-
kite apie savo padėjimą savo
laikraštyje "Darbininke." Te-

kyla sparčiai tarp lietuvių tik-
ras darbininkų susipratimas ir
pažinimas savo reikalų.

Prašome atsakymus rašyti
po apgalvojimo, tikro apsvar-
stymo, kad būtų trumpais žo-
džiais viskas pasakyta. Be tų
klausimų galima dar pridėti
visokius kitokius paaiškinimus
ant atskiro lapelio.

Tatai reikalaukite blankų.

LABIAU SUSIARTYS.

Paryžius. — Visų valsty-
bių, kariaujančių valstybių
atstovai suvažius svarbion
konferencijon pasitarė apie
karės vedimą. Ligšiol ir-gi
būdavo šaukiamos konferenci-
jos, bet į jas tevykdavo atsto-
vai iš didžiųjų valstybių —
Anglijos, Francijos ir Rusi-
jos. Dabar bus atstovai ir
mažesnių valstybių. Talkinin-
kai nori užmegsti labai arti-
mus ryšius ir intemptomis jė-
gomis kibti į priešą, kad kuog-
greičiau karę pabaigti.

Neužilgo bus karinė talki-
ninkų konferencija ir joį daly-
vams Francijos gen. Jeffre, An-
glijos gen. Haig, Rusijos gen.
Giliński, Belgijos gen. Wiel-
mans, Italijos gen. Cadorna ir
Serbijos princeas Aleksandras.
Be to iš didžiųjų valstybių dar
dalyvaus kaikurie ministeriai
arba premierai.

ROCKVIEW, PA. — M.
Kristan, 40 metų amžiaus,
rastas kaltu pačios užmušime,
buvo pasodintas elektrikinėn
kedėn.

LANKOSI VARŠAVOJ.

Bavarijos princeas Leopoldas,
kuriam vadovaujant puo-
lė Varšava dažnai dabar atsi-
lanko Varšavon. Kaip žino-
ma Bavarijos karališkoji šei-
myna yra katalikiška. Tai
princeas Leopoldas pribuvęs
Varšavon visuomet atsilanko į
Varšavos katedrą. Aplanko
Varšavos arcievykupą Ka-
kovskį, kunigaikštį Liubomirskį
ir kitus lenkų didikus.
Princeas miesto gatvėmis važi-
nėja atvirame automobiliuje.
Nori įgyti gerą vardą tarp len-
kų.

Varšavos universitete lek-
cijos eina. Turi 37 profesorius
ir 12 asistentų. Studentų u-
niversitetą lanko 12.000.

Londonas. — Iš naujo Fran-
cija, Anglija ir Rusija pasa-
kė Belgijos valdžiai, jog tol
nesiliaus kariavę, kol Belgija
nebus paliuosuota iš po vokie-
čių jungo ir atlygta už nuos-
tolius. Apie tai paskelbė Angli-
jos parlamente Sir Edward
Grey.

Vokiečiai laimejo prie Verduno.

Rusai pliekia Teutonus. Naujos kalbos apie taiką.

RUSAI LAUZIA TEUTONŲ FRONTĄ.

Londonas. — Labai smar-
kiai emė rusai veikti įvairiose
ilgo fronto dalyse. Turėjo
pasisekimų Bukovinoj, palei
Rumunijos rubežius. Ten
rusai darė labai smarkias ata-
kas ir paėmė svarbias Micha-
laeš fortifikacijas. Austrai
pripažįsta netekę tų pozicijų.

Jau nuo seniau rusai smar-
kiai antpuldinėjo tas fortifika-
cijas, bet vis austrai atsilai-
kydavo. Dabar prieš švie-
žias rusų spēkas neatšilaikė.

Fortifikacijos buvo prie
Dniestro upės. Austrų kom-
endantas, matydamas neat-
silaukiant, liepė kelties per
upę transportais. Bet aus-
trams besikeliant rusai nutai-
kė savo artilerijos ir keletą tran-
sportų buvo nuskandinta. Po
to austrai laukė nakties ir po
didelių nuostolių austrai aplai-
do tas pozicijas. Austrai atsi-
traukė į Zale Szezyky į šiau-
rę nuo Cernovieų, Bukovinos
sostinės.

Tie rusų pasisekimai pagrei-
tyt Rumunijos stojimą prieš
teutonus. Jau dabar keletas
Rumunijos generolų yra rusų
armijoj ir praktikuojasi karės
vedime.

LAIMEJO DVINSKO FRONTE.

Rusai emė smarkauti ir
Dvinsko fronte. Vokiečiai
pripažįsta, jog ties ežeru Na-
roče, kur jie buvo įsidavę į
rusų liniją klyti, dabar tas
klyps tapo rusų nukapotas ir
to klylio neliko.

Į rytus nuo Tverės rusai at-
mušė vokiečių kontrataką ties
Velikoje Selo.

Godutisezki apylinkėj ru-
sai paėmė keletą vokiečių po-
zicijų.

Visuose mūšiuose rusų da-
lyvauja didelės armijos.
Dabar rusai rengiasi pradė-
ti veikimus pietinėj Lenkijoje.
Ten dabar koncentruojama
karinė armija. Ims veikti fron-
te tarp Czartorysko ir Kovelio.

NEW YORK. — Garlaiviais
Baltic, Cedric ir Adriatic
bus gabenama iš Kanados ka-
reiviai Anglijon. Vež po 3.000
kareivių.

DRUTINASI PARUBEŽIAIS.

Milanas. — Iš Bucharesto
gauta žinia, jog Bulgarija la-
bai drūtinasi Rumunijos paru-
bežiais. Tikisi, kad reikės
jai su Rumunija susikibti.
Kaizeris prašė bulgarų ateiti
talkon prie Verduno, bet bul-
garų valdžia atsakė, nes Ru-
munija grūmojanti.

Bulgarijos laikraščiai urz-
gia ant Rumunijos.

Viena bėda-ne bėda, dvi
trys kaip užsėda-žmogų ir su-
ėda.

NAUJOS KALBOS APIE TAIKĄ.

Pastaromis dienomis Wash-
ingtoną emė bombarduoti gan-
dai apie taiką Europoje. Iš
įvairių šaltinių plaukia žinios,
jog visos kariaujančios Euro-
pos valstybės dabar palinko
prie susitaikymo.

Vokietija geidžia taikyties,
nes ji dabar yra pergalėtoja.
Talkininkai, kaip eina gan-
dai, gatavi taikyties delto,
kad Vokietija ketina sugrįžti į
savo rubežius.

Ypatingumas šiuose gan-
duose yra tas, kad talkinin-
kai jau atsinorėjo ir atsižadė-
jo sutremti, parklupdyti Vo-
kietiją. Abi kariaujančios pu-
sės gatavos taikyties ant gar-
bingų išlygų del visų. Abi
pusi gatavos nusileisti ir ma-
žiau reikalauti, negu buvo lig-
šiol skelbę.

Svarbiausias Vokietijos nu-
sileidimas yra tas, kad sutin-
kų sugrąžyti pilną neprigulmę
Belgijai ir prigelbėti jai at-
sigyti. Žada arba atlygti už
nuostolius arba sugrąžinti ka-
rines kontribucijas, kurias su-
rinko ligšiol Belgijoje. Šiaip
Vokietija sutinka sugrįžti į sa-
vo senus rubežius.

Francūzai ir anglai sako,
jog dabar vokiečių tauta galė-
jo jau atsipeikėti nuo militari-
nio svaigulio ir pamatyti, jog
jos militarizmas tik pragaštins
ir jai ir visam pasauliui.

Anglija ir stengiasi, kaip
gandai eina, gerai užblokuoti
Vokietiją, kad nieko į ją ne-
ateitų ir kad taip greičiau vo-
kiečių tauta pajustų pilną ka-
rės kartumą.

Anglija ketinanti nusileisti
kolonijų klausimuose. Ketina
duoti keletą salų vakarinėse
Indijose. Tai būtų prie pat
Suvienujų Valstijų. Todel tas
labai surūpestino Suvienuytas
Valstijas. Tai būtų pavojus
šiai šaliai nuo vokiečių. Jei
Vokietija dar sutartų su Japo-
nija, tai būtų tuomet drebėji-
mo Dėdei Samui. Vakarinių
Indijų salos yra arti Panamos
kanalo. Tai vokiečiai turėtų
atspirtį prie pat to kanalo.

Washingtono vokiečiai tiki,
jog taika įvyks Europoje visai
netikėtai. Svarbiausieji tai-
kos punktai bus nustatyti slap-
ta. Viešoj taikos konferencijoj
tik mažmožius aptars ir forma-
liškumus padarys.

RYMAS. — Gauta žinia,
jog viena moteris buvo pasi-
kesinus ant Bulgarijos pre-
miero Radoslavofo Sofijoje. Mo-
teris šovė į premiera jam ka-
rietoj važnuojant. Kulipka
pateko į vežėją, o premieras
išliko.

UTICA, N. Y. — Moteris
Relyca puolė į degančius na-
mus išgelbėti savo du vaiku.
Baisiai apdegė, bet nepavyko
išgelbėti. Abu vaiku sudegė.

VOKIEČIAI GIRIASI PASISEKIMAIS.

Londonas. — Vokiečiai daug
girisai apie savo laimėjimus
ties Verduno. Pastaromis die-
nomis jiems pavykė labai svar-
bias vietas apšaudyti ir pasi-
varyti pirmyn. Dabar vo-
kiečiai dasigavę iki Paryžiaus
Verduno geležinkelio. Vokie-
čiai esą už pustrėčios mylios
nuo to geležinkelio. O tuo ge-
ležinkeliu francūzai atsigaben-
davo visokius reikalingus dai-
ktus ir sustiprinimus. Besi-
varydami ton linkmėn vokie-
čiai dar paėmę 32 oficieriu ir
2.500 kareivių. Vokiečiai gi-
riasi dabar dar labiau suspau-
dę savo replėmis Verduno tvir-
tovę. Dabar jie apšaudinėja
Paryžiaus-Verduno frontą.

Vokiečiai laimėję ligšiol
Verduno fronte nuo 5 iki 10
mylių, nelaisvėn paėmė 30.000
kareivių ir daug armotų. Vo-
kiečių nuostoliai anot francūzų
Verduno fronte buvo 200.000
kareivių.

Dabar Verduno fronte iš a-
biejų pusių kareivių yra mū-
šio lauke apie milijoną, rezerve
apie pusę milijono.

OTTAWA, ONT. — Ligšiol
Kanada sumobilizavo jau 280-
000 kareivių.

LONDONAS. — Danijos gar-
laivis Skodoborg plaukės iš
Norfolk į Helsinborg be per-
sergėjimo buvo sutorpeduo-
tas. Trys pasażieriai žuvo.

LONDONAS. — Belgijos
pakraštyje ištiko susirėmimas
tarp keturių Anglijos nedide-
lių karinių laivų ir trijų Vo-
kietijos. Į du vokiečių laivų
pataikyta šūviai. Tuome vo-
kiečių laivai leidosi savo prie-
plaukon. Keturi kareiviai
ant Anglijos laivo buvo su-
žeisti.

LONDONAS. — Sinn Fein,
airių patriotų dr-jos nariai,
emė daryti riaušes. Šiausia-
si prieš Angliją, priešinasi
karei. Riaušese trys valdinin-
kai buvo sužeisti.

LONDONAS. — Atėjo ži-
nios, jog kaizerio įpėdinis ke-
tinąs atsižadėti vadovauti ar-
mijai ties Verduno. Atsi-
žadės todėl, kad nepavyko pa-
imti tvirtovės.

PARYŽIUS. — Buvo smar-
kių susirėmimų ore tarp vo-
kiečių ir francūzų aeroplanų.
Mūšyje žuvo keturi francūzų
orlaiviai ir trys vokiečių.

NEW YORK. — Į atsilū-
nančius vokiečių fėrus atsilan-
kė Vokietijos ambasadorius
grafas Bernstorff. Kaip ty-
čia kartu atvyko garsusis Har-
ry K. Thaw, ilgai kalėjime
sėdėjęs.

MEKSIKOS REIKALAI.

Suvienujų Valstijų karei-
viai tebsiveja paskui Villą ir jo
bandą. Paaikėja, kad Villa
vengs susiremti su Dėdes Sa-
mo kareiviais, o vis slapsty-
sis.

Ėjo gandai, kad ties Na-
miquipa buvo susirėmę Vil-
listai su Carranzistais, bet da-
bar paaikėja, jog tokio susi-
rėmimo nebuvo. Turbūt Car-
ranza nelabai tesirūpina Vil-
los pagavimu.

Gen. Pershing, kurs vado-
vauja Suv. Valstijų kariuome-
nei Meksike, ne ką tepraneša
apie savo žygi.

Iš Columbus, N. M. vis nau-
ji būriai kariuomenės eina
Meksikon. Bijomasi, kad
kartais villistas neapsuptų gen.
Pershing. Išviso Suv. Valsti-
jų kareivių Meksike yra jau a-
pie 7.000.

Suvienuytos Valstijos galės
turėti nemažai kebulo su
Meksika, nes Villos banda di-
dinasi. Dabar jau daugiau,
kaip du tūkstančių carranzistų
atsimetė nuo Carranzos ir pri-
sidėjo prie Villos bandų. Villa
nesnaudžia išleidinėja prokle-
mancijas, atsišaukimus ir jo a-
gentai skleidžia po visą Meks-
siką. Villa šaukia meksiko-
nus sukilti prieš įsibrovusius
amerikonus. Tie atsišauki-
mai skleidžiami ir tarp Carran-
zos kareivių.

Tai aišku, kad Meksikos
dangus niankiiasi.

NELAIMĖ ANT GELE- ZINKELIO.

Traukinys su kareiviais ėjo
iš Meksiko sostinės Pacifiko
link ir ištiko nelaimė. Ant
vietos užmušta 50 kareivių, su-
žeista daugiau, kaip 100. Trau-
kinys iš 15 vagonų nuvirto nuo
pylmo ir visas sudegė.

Šianlių pavietas jau pradė-
jęs gauties nuo karės sunaikini-
mo. Vokiečių agentai sukli-
nėjasi visur ir tyrinėja žmo-
nių gyvenimus. Vokiečiai sa-
ko, Šianlių pavietas esąs tur-
tingiausias iš visos Lietuvos.
Todel vokiečių atėjunams la-
biausiai patinka. Malunai,
kurių Šianlių paviete buvo
daug, bet mūšių laike buvo
sugriauti, dabar beveik visi
pataisyti.

Tauragės miestelis visai su-
naikintas, ir jo beveik visai
nelikę nei žymės.

**VYKSA, Ardatovo ap. Že-
mut.** Naugardo gub. buvo
greitu laiku atidaryta lietuvių
pradinė mokykla. Butas tam
tikslui jau nusamdytas.
Bimbalas.

Kreichburgo apylinkėje yra
apie 4000 lietuvių pabėgėlių.
Jiems intaisyta ligoninė, prie-
glauda vaikams, kurioje yra
60 vaikų. Daug žmonių dirba
prie kelių ir apkasų. Apie 200
žmonių buvo padavę skundas
komendantui del nesumokėtu-
pinigų už rekvizituos gvyulius.
Skundos išklaudyta ir da-
bar pabėgėliams liepta iš čia
kraustyties toliaus. Parpūn-
ta vagonai ir dabar siunčiama
pabėgėliai per Riezeknę to-
liaus Rusijon.

(Rygos Garsas)
**Tautos Fondui auojo J. Šli-
žis — \$2.00.**

CHESTER, PA.
Lietuvių Katalikų domai.
26, 27, ir 28 kovo italy ba-
žnyčioje bus 40 valandų pa-
maldos.

Lietuvių kunigas bus nedė-
lios vakarą ir panedėlio rytą.
Kun. Ign. Zimblys.

Auksas už Sidabrą.

PIRKITE PANELĖS U. GURKLIUTĖS
NAUJAI IŠLEISTAS
KOMEDIJĖLES.

Mokėsite 10c., o gausite knygėlę su auksiniais viršeliais, o vi-
duje rasite perlus ir deimantus.

K o m e d i j Ė l ė s talpina: "Gigonės Atsilankymą," "Dvi
Kūmutes," "Dvi Sesutes" ir "Girtuoklę su Blainivinku."
Visi sceniški veikalėliai. Bile kurio pastatymas scenoj pri-
juokis, palinksmys, pamokys susirinkusią publiką.

Visi yra neilgi veikalėliai, tinka lošti šale stambių veikalų ir
labai tinka "įvairumų," "margumynų" programams.

P-lės Gurklutės komedijėlės labai tinka vaidinti tose kolonijose,
kur neįstengiama statyti scenon stambesnių veikalų.

Lietuvių kalboje nėra sceniškių veikalų pigesnės knygelės, kaip
"Komedijėlės." 36 pusl. o tik 10c.

Išleista taip, kad gražu pažiūrėti, malonu skaityti. Viršeliai
aukso spalvos.

Pigi todėl, kad tikimės greito išpardavimo.
Ypač moters ir merginos skaitykite, kas išsilieja iš po plunks-
nos jūsų talentingos sesytės.

Užsakymus siųskite "Darbininkui" adresu:
"DARBININKAS,"

242 W. Broadway, :: :: :: So. Boston, Mass.

DARBININKAS

Eina iš So. Bostono utarninkais, ketvergais ir subatomis
Leidžia Am. Lietuvių Rymo Katalikų Sv. Juozapo
Darbininkų Sąjunga.

Prenumeratos kaina:
Metams tris kartus savaitėje \$3.00
Pusmečiui " " " \$1.50

Atskiras numeris 3c.
Laiskus, korespondencijas pinigų siųskite adresu:

"DARBININKAS"
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"DARBININKAS"
(The Worker)
The Lithuanian tri-weekly paper.

Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by
St. Joseph's Lithuanian R.-C. Association of Labor.
Subscription Rates:

Yearly \$3.00
6 months \$1.50

Advertising rates on application
Address all communications to
DARBININKAS,
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

PRIE VIENYBĖS.

Ligšiol buvo daug rašyta ir svarstyta po laikraščių skiltis apie susivienijimą lietuvių katalikų su taip vadinamais lietuvišiais tautininkais arba teisingiau sakant lietuvišiais sulaisvamanejais ir tikrais laisvamanejais. Daugelio buvo tikėtasi, kad iš tų bendrų svarstymų, konferencijų, susivaižiavimų, pasitarimų kaip vaisyliks benti koks susitarinimo rysis užmegztas, bent šis tas bus pradėta veikti bendrai iš vieno. O tolimesniame laike net tikėtasi susieiti daugelyje dalykų pilnon vienybėn.

Taip daugelio svajota, bet kaip pasirodė, tai labai apsiriktai. Tiesa, iš karto nekuriu tautininkai pasirodė nori vienybės, bet kartu pasirodė ir tas, kad labai vieni kitais neužsitiiki. O žinoma, kad žmonės labiausiai ir skirsto į partijas nekas kitas, kaip tik neužsitiikėjimas vienu kitais.

Buvo jau neužmezga Lietuvių pramonės plėtojimui, pagalbėjimui atstatydimui, Lietuvos ekonomijini gyvenimą taip vadinama "Lietuvių \$5,000,000 Banka", bet kaip rodos ir tame nesuistaiykta.

Tai sakant teisingai jokios naudos nesimato iš tų visų buvusių tarybų ir konferencijų. Bet nors ir nesimato o nauda visvien yra, ir gana žymi. Pirmiausia tai tas yra faktas pats savyje geras, kad nereta ir stengiasi susitaikyti, ir susivienyti. O tas jau daug gyvenime reikiška. Nepasisekė vieną syk, gal pasiseks antru kartu arba trečiu. Tik tai reikia vienybės, ideją platytį populiariuoti ir stengtis, tiek tas galima, prašalint tas kliūtis, kurios dabar trukdo mūsų susivienijimą ir vienybę. O aš manau, kad jeigu tie, kurie ištikrųjų nor ir trokšta vienybės, o tokių yra nemažai, pasidarbuos kožnas savo srytyje ir srovėje prirengimui vienybės pamatų — toji vienybė visvien įvyks — ir žinoma ant to nieks nepralaimės nei medegiška, nei moraliai.

Blogiausia vienybė vis ketletą kartų yra geresnė už geriausius ermyderius, kovas ir nesutikimus, kuriuose tiek daug, o ypač lietuvių bereikalingai gaišinama laiko ir energijos.

Dėlto nenustokime broliai vilties, kad vienybė įvyks, ir ruoškim kožnas kiek galėdami vienybei medžiagą ir kotankiausiai gvildenkime vienybės klausimą ir kelkime eikšten tuos klausimus, kuriuose manoma, kad mes visi galėtumėm bendrai veikti. Tuomi mes geriaus susiprasime vieni su kitais ir pamatysime, kad vienybė galima — tiktai reikia gerų norų, pilietiškos drąsos, na ir — biskį daugias meilės.

O kol kas tai varykime vienybės darbą iš apačios stengkimės kodaugiausai bendrai veikti, stengkimės kiek galint vengt vieni kitus užkabinėt, erzyt, kiršyt; pasistengkime savo brolių darbuose daugias atidos atkreipt į gerąją pusę, o susilauksime pageidaujamų rezultatų. Ir kas kart arčiau žengsime linkui vienybės.

V. F.

NAUJOS RŪSIES SVEČIAI.

Mes Amerikos lietuviai jau esame nemaža visokių svečių iš Lietuvos sulaukę. Reik pripažinti, kad jie visi buvo labai mandagūs žmonės. Jie neušpuldinėjo ir nešmeižė nieko. Dargi patis būdami užpultais — tylėjo. Tikri gentlemanai! Dabar ir vėl susilaukėme svečių, bet svečių visai kitokios rūšies, kurie mėgsta užspuldinėti ant nepatinkamų sau žmonių. Vos spėjo koją iškelti iš laivo, tuojaus apskelbė karę "klerikalams." Tais karžygingais svečiais yra p. Bulota su savo palydovais. Turime prisiziūrėti tam pirmiejiu Hindenburgui arčiau.

P. Bulota atsižymėjo Dumoje savo žygiais prieš juodašimti Puriškevičių su kurio jis smarkiai kovojo. Jų ginklais buvo liežuviai, šoviniai tai smarkūs žodeliai. (Kriepkija slovey), kurie kaip koki šrapneliai lakstė iš kairės ir dešinės Petrogrado Dumoje. Priitrikus žodžių jiedu viens į kitą spaudiavo. Puriškevičius nuspiudavęs toliau. P. Bulota bataliją pralošė. Jau su pusėtinais pagadintais nervais, kovose su Puriškevičium, p. Bulota stėjo į kovą su kunigais laike rinkimū ir ketvirtąją Dumą. Mat p. Bulota buvo toks gudrus politikas, kad manė, jog jam nors išrinktam katalikų balsais ir trečiąją Dumą, valia tuos pačius katalikus atžagareiviais pravardinti, o juų, spauda visiskai ignoruoti. Negana to, jis dargi manė, kad truduvių partijos reikalai yra daug svarbesni neg reikalai lietuvių tautos. Simpatizuodamas su endekais jis dargi bijojo pakelti Dumoje klausimą atskyrimo Suvalkų gub. nuo Lenkijos. Po to viso ko, jis ir vėl driso statyti savo kandidatūrą į Lietuvos atstovus ir vėl tikėdamasis būti išrinktu lietuvių katalikų balsais.

Bet p. Bulotai nepasisekė. Jis rinkimus pralošė. O jį sumušė... kunigas. Kunigas liko išrinktas Zmonių Atstovu ir Valstijos Dumą, o p. Bulota — advokatas didvyris rinkimus prakišo. Ar girdėtas daigtas! p. Bulota dar labiau pradėjo neapkęsti kunigų ir katalikų, ir prisiekė jiems mirtingą karę. Jis pasirijo kovoti prieš klerikalus viso pasaulio. Ir štai dabar jį matome Amerikoje. Kas jį čia atvedė? Pagieža! Tai buvo matyti iš pirmutinių žodžių, kokius jis ištarė vos išlipęs iš laivo: Išvara su klerikalais... —

P. Bulotos štabe yra dvi karžygingi moteri. Viena rusė-Sibirioke, kita gi Zemaitė. Si pastaroji jau pirm kelii mėnesių pranešė savo laiškuose, kad atvažiuosianti į Ameriką su laisvais žmonėmis plepėti. Ir tą savo darbą jau pradėjo varyti. Varo savo darbą ir Vadas. Jis paskelbė abelną mobilizaciją. Pirmiausia atsiliepė cecilikų armija su Pruseika prysakyje, paskum ir kiti laisvieji žmonės su p. Rimka savo vadu.

Istabu, kodėl tieji klerikalai ne dreba iš baimės. — Jie dargi šypsos. Gali būti, kad nebuvilis svečias, kaipo vadas jau nusidėvėjęs. O gal juokina juos p. Bulotos štabas. Sunku žinoti... —

Klerikalas.

KOKIĄ NAUDĄ ATNESTŲ KATALIKAMS SPAUDOS PLATINIMAS.

Pereitą sykį kalbėjome apie spaudos galybę ir jos įtekme. Nors tai buvo labai siauras, trumpas apkalbėjimas, ale vis šiek tiek galėjome suprasti, kokią galybę turi spauda. Na, jeigu spauda turi savo galybę ir gali minias žmonių kreipti savon pusėn, vesti jas sau patinkamu keliu, tai labai aiškus ir suprantamas dalykas, kad mesi patindami ir išplatine savąją katalikišką spaudą turėsime neapsakomai didelę naudą.

Ir darbą mižinišką nebeapveikiama būsime atlike.

Platinti vien katalikišką spaudą sakau delto, kad katalikiškos spaudos pamatas yra vienas iš geriausių tvirčiausių, teisingiausių ir gražiausių.

Katalikiškos spaudos pamatas visada remiasi ant mekada nesugriatnamo Kristaus mokslo. Katalikiška spauda, netik, kad nekada neremta jokiu laisvųjų meilių nei krūvinųjų revoliucijų, bet visada priešinas, pasmerkia jas.

Užtai sykii turi vesti ne nulstančią vienvalinę kovą su laisvamaniška, bedieviška spauda, kuri laisvosios meilės ir kitokia negeistina pragaitinga mūsų gyvenime ideja stengiasi išplėsti, užkrėsti lietuvius laisvamanybės dvasia. Sulyg spaudos pakraipos kriptonis ilgai turi turės nukripti ir visa lietuvių liaudis. Tai reiščia: jeigu laisvamaniška, bedieviška spauda išgalės, liks daug tvirtesnė už katalikišką ir užviešpataus visą mūsų liaudį, tai aišku, kad laisvamaniškos spaudos skelbiama ideja prigis, išsiplatinis lietuvių liaudyje skelbiama laisvosios meilės obalsis, pamindamas po kojų visas dorybes ir brangumius, kurie šiandieną yra skaitomi gražiausiais ir švenčiausiais.

Kitaip turės atsitikti, jei tik mes nepasigalėsime, pašvesime nors šiek tiek laiko tam taip brangiam ir praklimam darbu, katalikiškos spaudos platinimui. Jei tik mes su noru, kiekvienas šventai tam darbu padirbėsime, tai pamatysime, kaip katalikiška spauda galės iškilti savo pilnybėje, atstiekti savo sieki ir skelbti teisingąją doros ir meilės ideją, tarpe plačiausios lietuvių liaudies. Su katalikiškos spaudos iškiliniu sykii turės išnykti bedieviška-laisvamaniška su visomis savo laisvamaniškos meilės ir krūvinomis revoliucijomis.

Katalikiškos spaudos išplatinimas, išgalėjimas jos gyvenime atneš naudą ne tik mums vieniems katalikams, bet lygiai ir visiems laisvamaniškos-bedieviškos ir cecilikams. O labiause tai mūsų tautai, mūsų tėvynei Lietuvai ir lietuvių bisenčiam jaunajai kartai. Katalikiškos spaudos išplatinimas lems ir suteiks daug laimingesnę ateitį negu šiandieną, kad rengia jei visokie bedieviai-laisvamaniškos. Kad taip yra ir, kad per katalikiškos spaudos pagalbą Lietuvai yra teikiama daug didesnė parama, negu per bedievišką socialistišką t.y. neužginčijamas faktas. Atsime name dar

kiekvienas tuos laikus, kada atvyko iš Lietuvos pasiuntiniai, maldauti pagelbos lietuviškos mokyklos Lietuvoje, prašyti mūs, kad mes amerikiečiai pagalbėtumėm savo broliams likusiems Lietuvoje apsišviesti. Paremtumėm ten pradėtą plačiau varyti pirmin švietimo darbą. Ir kas atsitiko?

Socialistų spauda prisipildė, užprudo visokiais šauksmais, biauariausiais sufabrikuotais pačių prasimanimais ant pasiuntinių, kad tik atbaidyti lietuvius, kad nei vienas nei vieno cento neaukotų tam taip gražiam dalykui. Kas būtų atsitike, jei tada katalikiškos spaudos dar visai nebūtų buve, arba ji būtų buvus dar daug silpnesnė, negu jau tada buvo?

Aišku, jog Lietuvos pasiuntiniai, būtų turėję grįžti atgal su tučiomis rankomis.

O Lietuva delto būtų nukentėjus dideliais dvasišką smūgi. Amerikos lietuvių katalikiška spauda, nors tada dar ir silpna buvo, bet pasiekdama jau plačią visuomenę, įstengė suturėti didžiumą visiško socialistų spaudai pasitikejimo. Tokiu būdu, socialistų tų nors išplatinta spauda, galėjo sulaikyti nuo aukavimo lietuviškos mokyklos tik dalį lietuvių.

Bet argi kitaip bedieviška spauda pasitiko ir priėmė ir kitus kitus Lietuvos pasiuntinius? Apvaimikavo tokiomis pat "garbės" vainikais. Yčią, Basanavičių, Gabri, kun. Gustaitį, kun. Maliauską.

Aišku, kad katalikiška spauda daug daugiau neša naudos tėvynei Lietuvai, negu bedieviškoji. Katalikiška spauda netik, kad turi remti visus tėvynės reikalus, bet dar dažnai turi vesti kovą su bedieviška spauda, kuri yra pavartojama tokiuose atsitikimuose vistomenės suklaidinimui ir suturėjimui nuo aukavimo.

Socialistams, katalikiška spauda daugiausia nepatinka del to, kad nei kiek nepataikauja jų kuno žemesniems jausmams, kaip, kad socialistų spauda daro. Argi toks nepataikavimas reikiška, kad del jų nešas jokios naudos? Prievyngai, didelė naudą neša ir del jų pačių. Neviensas iš jų pamatės savo nedora gyvenimą, klaidas, pasitauso. Pameina kaip šiandieną, kada Rygoje prie šv. Alberto bažnyčios, mūs jaunuoliai prisikaite visokių tuomlaikinių kurstančių lapelių, visap išjuokdavo, šildydavo ir net tiesiog spaudiavo ant "Vilniaus Ziniu" pardavinėtojo. Mat "V. Z." nors ir nebuvo gyvenai katalikiškas laikraštis vienok tiesos žodį, jau tada skelbti pradėjo. Nesilengdavo ir nebeapataikdavo užsi.

Karščiavusiemis jaunuoliams. Pradėjo drasiai nurodinėti jų klaidas ir išaiškinti galimus gyvenime įvykinti klausimus ir negalimus. Užsikarščiavusiemis jaunuoliams pamąjusiemis nurodant jų klaidas labai nepatiko. Nes jų pilnas persitikrinimas tada buvo, kad viskas yra galima. Užtai jie baisiai ir to laikraščio neapkentė. Nauda iš to buvo labai didelė ir aiški. Daugelis iš tų pačių tuom laikų buvusių taip užsikarščiavusių jaunuolių, kurie nebeapkentė tikėjimo nei bažnyčios, šiandieną yra labai gerais katalikais ir veikliais katalikiško veikimo nariais. Aišku, kad tie visi užsikrėtėliai jaunuoliai, tik toji užsikrėtimą liga sirgo, kol nedasiekė jų dora stipri katalikiška spauda. Paklauskime šiandien daugelio katalikiškų veikėjų jaunuolių, ar jie nebuvo kada nors užsikrėte, susirgę jų bedieviška liga. Beabejo, jų didžiuma atsakys, kad taip, buvome. (žinoma, nebuvo liuosas nuo jos ir šių žodžių rašytojas.

O kokią didelę naudą būtų atnešusi katalikiška spauda mūsų tėvynei Lietuvai, jei ji jau būtų galėjus išsiplėtoti sarva pilnybėje po Lietuvą 1914-1916 m? Kiek Lietuvos jauniusių, gražiausių sūnų būtų palaikius šiame pasaulyje, kurie per savo neapsirokavimą, niekenu neperspėti jan senai nuo žiauriuos rankos kritusieji gul kapuose? Kiek šiandieną būtų liuosais nuo Sibiro su pelėjusiu kalėjimu? Kiek dorų ir brangių Lietuvos jaunikačių katalikiška spauda būtų suturėjus nuo visiško ištvirkimo? Atsitiko kitaip. Žiauri Rusijos letena, kuri slėgė lietuvius per ilgus metus, neleidama jokiai lietuviškai spaudai plėtotis, negalėjo išsiplėtoti nei pasiekti visų savo sūnų nekatalikiška spauda. Visokios praklamacijos, kurstanti lapeliai, sėjanti prieš kitus neapikantą, kerštą, užklupo Lietuvos jaunuolius nieko nežinančius, neapsiskačiusius. Neturintūs doros stipresnės spaudos, iš kurios būtų galėję pasisemti sau renkląją persitikrinimą. Jeigu tada būtų buvus plačiai išsiplėtojusi katalikiška stipri spauda, tai drasiai ir lengvai būtų galėjus atsiremti prieš visokius tuomlaikinius skleidžiamas ir platinamas lapelius. Atsirėmimas, perspėjimas, tuomlaikinis išaiškijimas, nurodymas, kad tuose lapeliuose yra skelbiama daugelis tokių neįvykdomų priešingų ir net menaudingų, blėdingų, praigaitingų dalykų. Toks perspėjimas būtų atnešęs neapsakomai didelę naudą, tiems patiems jaunuoliams ir visai mūsų tėvynei Lietuvai visai tautai. Kada tuom laiku tą perspėjimą katalikiška spauda dar negalėjo suteikti, tai iš tos priežasties daugelis šiandien jaunų, karštų Lietuvos sūnų ir gerų tautos darbininkų guli jau po juoda žemele. Kiti vėl, kurie nor ir nepalydėjo savo gyvasties, tai puna sugrūsti kalėjimuose ar išstremti kur Sibiro laukuose. Treti iš jų likosi tiesiog žmogūdziais, plėšikais, kurie ar taip -pat jau gavo galą arba dar slapstosi kur svetimuose kraštuose. Delis jų taip pat išbegiojo po valstias šalis, kurie ir likosi tiesiog nežinliais kas jie esą. Nieka pas juos šiandien nebėra, nei tautos, nei tėvynės, nei bažnyčios, nei Dievo; nieko jie daugias nepripažista. Pražuvę žmonės. Nauda iš katalikiškos spaudos platinimo mes matome ir sutinkame ant kiekvieno žingsnio, kur tik nepasigrižiame. Šimtais pavyzdžių būtų galima privedzioti, išrodinėti, kad katalikiškos spaudos platinimas neša ir lemia daug šviesesnę ir laimingesnę ateitį mūsų tėvynei, negu bedieviška-laisvamaniška. Katalikiška spauda daug daugiau ir tvirčiaus lietuvių palaiko tarpe Amerikos lietuvių, ne kaip laisvamaniška.

Paimkime amerikiečių lietuvius katalikus. Jie stato bažnyčias, mokyklas, mokina savo vaikelius doros, tikėjimo dalykų. Skiepija ir jų jaunus širdis pamylejima savos lietuviškos kalbos, pamylejimą tėvynės Lietuvos ir visai kas yra dora, gražu, praklimas, nekaltas. Katalikiška spauda visa savo išgalę tas mokyklas remia, agituoja už jas, užsistoją užtaria. O ką-gi duoda bedieviška-laisvamaniška spauda? Niekina, drabsto purvais katalikiškas mokyklas, agituoja, kad nei vienas lietuvis neleistų ten savo vaikelių o stumtų visus į svetimtaučių anglų mokyklas. Mat laisvamaniška-bedieviška spauda tas nerūpi, ar lietuvių vaikai liks anglais, vokiečiais, prancuzais, graikais ar žydais; ale bi tik bus laisvamaniškos. Mes, kurie norime, kad mūsų vaikai išaugtų dori lietuviai ir katalikai, tad stokime visi į eilę katalikiškos spaudos platinimo.

Volungis.

Kad ir pavėlavo, bet nepamelavo. Rugenų grępstyti liksi (sakoma į nuotaka, kuriai jauniškai negali patikti.)

ANT BLOKO KELIO.
Jūs lietuviai cecilikai, Ar-gi liksit mažatikiais Ar ilgai dar taip klajosit Svetimų dievų ieškosit.

Jūs stovit ant bloko kelio Ir supratimo negero, Kur's ved į baisų likimą Ir amžina pražuvimą.

Sielai ramumo negausit, Jei šventus daiktus apspiausit. Jei blogą kitiems darsyt Niekad nenusiramisit.

Jūs mūs tautą pažeminat; Vardą lietuvių juodinat. Pilvą augščiau Dievo statot, Dvasios reikalų nematot.

Jūsų mokslas vien tik mitas Paties velnio pramanytas,

Kad žmonėms dorą išrauti. Potam kaiji jiems išperti.

Spauda jūsų mėslais dvokia, Gero mokyti nemoka. Skaitytojus suklaidina; Sveiką protą pagadina.

Cia nors biskį apstokit Ir kiek galit pagalvokit. Spaudą savo apvalykite. Ant kiek galint pataisykite.

Dabar laikas susiprasti Mažtikystę šalin mesti. Dievą tvirtai išpažinti Ir pradėt vėl Jį garbinti.

Jei prie seno pasiliksit, Sakau labai apsiriksit. Tad išgirskit šį šaukimą Ir darykit sugryžimą.

A. Grigaliunas.

Kas girdėti Lietuvių kolonijose.
WATERBURY, CONN.
Parodė prakilnumą.

Kovo 12 d. 1916 m. buvo mėnesinis susirinkimas šv. Agotos moterų dr-jos, kuriame buvo daug svarbių nutarimų, tarpe kurių nutarta aukoti į Tautos Fondą \$10.00 iš dr-jos išdo. Taipgi nutarta daryti rinkimą nuo draugų per visus susirinkimus. Taigi šiuo kartu tapo surinkta \$4.00 nuo draugų, kurios aukavo po 25 centus ar daugiau bus vardai pažymėti kaip vis atskaita bus paduota nuo visų rinkimų, kurie įvyko 4 d. kovo ir vėliau, nes nebuvo galima paduoti visų pinigų be Tautos Fondo komiteto susirinkimo.

Turės pramoga.

Šv. Agotos dr-ja nutarė rengti dailių balių gegužio 3 d. ant Green gat. No. 48. Nors dar rodos ilgas laikas iki tam, bet prie progos arba iš eilės ir apie tą nutarimą noriu šitą pasakyti. Taipgi patarčiau Waterbury'io jaunimui atsilankyti, nes bus visi užganėdinti praleidę liksmiai ir blaivai vakarą.

O. Levanauskintė.

Prot. rašt.

PHILADELPHIA, PA.

Kovo 16 d. vakare Transuok svetainėje prie Mayamensing ave. Kalbėjo kun. Dr. A. Maliauskis. Vaizdžiai nupasakojo karės baisenybę, pagėgėlių vargus ir t.t. Taipgi priminė, kaip dienarašis "Viltis" daug patarnavo lietuviams katalikams sulaikydama šimtus tūkstančių nuo pabėgimo Rusijon, apgynė nuo lenkų endekų pasikėsinimų. Taipgi paaikšino, jog lietuviams ir po karės bus labai reikalingas geras lietuviškas katalikiškas laikraštis, kad žmones suramint, pamokintus kaip išvargi išbristi, apsisaugoti nuo ištautėjimo. Žmonių buo o nedaug, nes toje apylinkėje nedaug jų yra ir žinia buvo duota vėlai. "Viltis" sumesta \$13.80.

WATERBURY, CONN.

Vasario 14 d. šv. Juozapo lietuvių bažnyčioje priėmė 45 mergaitės ir 44 berniukai pirmąją komunią. Gražu buvo žiūrėti, kai tokis didis buris jaunų katalikų dviem eilėm ejo per bažnyčią, pasipuosę, mergaitės su skiečiais (velionais) ir vaikėliais ant galvų, gi berniukai su baltais kasnikais ant rankų ir su kukardomis ant krutinės, tarsi kaip nekalti anioleliai priminėjo švenčiausią Komunią iš rankų klebono ir kamendoriaus.

Nustebina žmogų bežiurint, kaip gražiai išauklėti vietinės lietuvių sv. Juozapo mokyklos; vos pabaigę septynis metus, skaito balsiai iš knygelių, maldas pirm Komunjos, vėlgi po Komunjai, čia pradžioje iškilmingu šv. mišų buris apie 80 jaunų lietuvių, taip pat auklėtinų tos pačios mokyklos, prie vargonų susunka švelniais balsais. "Pulkim ant kelių, prieš tą brangiausią Jėzau auką." Tą pabaigus, vėl šaukia "Jėzau Eikš prie manes." Vargonų akordai tarsi giedančiųjų balsus suglebe, neša link Augšciausiojo Sosto, ir tarsi širdys sako: štai dangaus Viespatie! buris jaunų katalikų Tau garbę atduoda.

ATHOL, MASS.

Kovo 19 d. šv. Pranciškaus vyru ir moterų dr-ja laike savo mėnesinį susirinkimą lietuvių pobažnytinėj svetainėj ant Oak gatvės.

Šiame susirinkime buvo vienas igaliotinis nuo L. D. S. 4

Salavijas.

WATERBURY, CONN.

Perkumija, žaibai.

Kovo 15 d. visą dieną sniego, ir permainingos krušos, boro, tarpe tokio snieguoto oro, tris sykius smarkiai sužabavo ir nusigriovė, tą dieną oras buvo šaltas, ir dide pagela.

Serga daug.

Pastaromis dienomis žmonių pradėjo daug sirgti, daugiausiai šiltine, sausu kosuliu, galvos skaudėjimu, žodžiu oras labai nesveikas.

Viskas pabrango.

Waterbury, kai kurie daiktai labai pabrango, spėjama, kad iš netvarkios žiemos, nes daugybė sniego prisigta, fermeriai aplinkui gyvenanti negali privežti, iš toliau taip pat sunku. Duona pabrango net trečdaliu brangiau, mėsa taip pat; druska pabrango kone pusę tiek, pienas po du ir tris centus pabrango ant kvotos. Už anglių toną mokama pa \$9.00 iki \$9.50c. pabrangi mo priežastis, kaltinama ne nuosekli žiema.

Dirba gerai.

Berods darbai eina gerai, dirba dienomis ir naktims, uždarbiai kos kal geri, jei darbininkai kur pareikalauja daugiau mokesties, jei tik sąžiningai neperkreidą, darbdaviai sutinka tuo ir susitaiko. Bet darbą šviežiai atvykusiems, ypač kuris neturi pažyštamų nelengva gauti, nes dirbtuvės darbininkus labai atargiai išskvostami te priima.

Vyčiai bujoja.

Vyčiuose taigi gyvai krutama, kad reik pasigėrėti. Kuopa auga kaip ant miežių, o vis kas kartą tokios gražios, pažangios jaunomenės įstoja prie vyčių. Po šv. Velykų žadama parengti daug randas vakarų, ir kitokių pažangių linksmy pramogų. Waterbury'io vyčiai tai ne šapas, bet stiprus stubris. Kaž kodėl juos pradėjo neapkeisti ir po truputį gnaibinti cicilikėliai, laisvamaniai, ir laisvesnių pažyūr žmonės, mat jiems Vyčiai kaip akyje krislas, ar šaip ar taip sakysim, bet jie vyčiais trepinasi, tarsi bijosi. Bet vyčių karšta dvasia, prakiliš norai, viską paskirstys į šalį, ir tuos tamsumus prasklaidys. Vyčiai pirmyn!

Evutė.

WATERBURY, CONN

Didis vyčių veikimas.

Kovo 16 d. Lietuvių parapijos svetainėje Lietuvos vyčių 7-ta kuopa laikė savo mėnesinį susirinkimą kuriame buvo daug visokių įvairiausių svarstymų, iš kurių šie yra svarbiausi. Įsteigimas atletų skyriaus. Tą darbą atlikti tapo išrinkta komisija iš 5 narių. Įsteigimas knygyno, kad vyčiai turėtų, kuris taipgi tapo priimtas ir tam darbu rūpinantis tapo išrinkta komisija.

Taipgi buvo kalbėta kad kreipties prie vietinio klebono, gal jis apsiimtų pavesti knygyną parapijui, kuris yra dabar visai apleistas ir Lietuvos Vyčių priežiūra.

Įsteigimas teatrališko skyriaus taipgi ir tam darbu rūpinantis kas link sujieškojimo veikalų ir rolių paskirstymai ir tt. Tapo išrinkta komisija iš 7 narių ir kaip girdėjau jau turi paėmę net du veikalus mokyties ir dar apie 3 veikalus turi po ranka kuriuos taipgi neilgai trukus pradės mokyties.

Visi iki vienam užsako oraganą "Vyti", ant 6 mėnesių. Bravo! Waterbury'io vyčiai bruzda. Dar vos vienas mėnuo kaip susitvėrė o tokius stambius darbus jau pradėjo veikti. Taipgi turiu pažymėti, kad tuos praklinius darbus dirbti vyčiams padeda ir daug darbuojasi del Vyčių labo pp. J. B. Šalunas ir J. P. Kovas. Linkėtina vyčiams kuopa-sekmiausiasios kloties

K. Č.

ATHOL, MASS.

Fėrai nukentėjusių naudai.

Tautos Fondo 12-tas skyrius laikė mėnesinį susirinkimą 12 d. kovo, pobažnytinėje svetainėje, kad ir nedaug buvo susirinkę narių, bet tarp visų matės gilus tėvynės jausmas. Gyvai svarstė bėgančius reikalus, nutarė surengti fėrus del karės nukentėjusių naudai. Išrinkta komisija iš 12 ypatų, kurie susirinkę 19 d. kovo klebono būte išdirbs visą programą, kaip reikia tinkamai prirengti fėrus ir kad sutektų kodžiausia pagelba del mūsų brolių badujančių. Jei bus kada išgauti iš Suveitytu Valstijų Lietuvių Diena, tai kad visi tą dieną pasidarbautų.

Nutarta paskelbti angliškuose laikraščiuose apie šį susirinkimą. Tą darbą prisizadėjo atlikti čia gimisios dvi mergelės p-lė M. Andriuniūnaitė ir p-lė E. Braškytė. Ištikro tos p-lės yra labai darbščios ant visomenės dirvos, galima jas labai pagirti už jų gerus norus ir darbus.

Atvažiavo naujas vargoninkas.

Atvažiavo naujas vargoninkas ponas Vyšniaskas. Matyt, kad iš jaunimo sutvers didelę chorą; per vieną vakarą prisirašė 19 merginų ir 8 vaikinai.

Darbai eina gerai.

Darbai eina gerai, dirba pilną laiką visos dirbtuvės. Union Twist Drill Co. nekuriė rumai ant dviejų atmainų. Ir merginom daug randas darbo po seminąs, po hotelius ir šiaip dirbtuvėse.

Gailumas.

LONDONAS ANGLIJA.

Moterims sekasi.

Šv. Onos moterų ir merginų draugija sparčiai tvirtėja. Galima tikėtis ateityje toji bus tvirta moterų organizacija. Ir ši dr-jų moters sparciai spiečiasi, dažnai buna susirinkimai su naudingais pasikalbėjimais. Tad labai naudingas ir puikus Londono lietuvių moterų ir merginų užsiėmimas su šia pašalpine dr-ja. Daug džiaugsmo moterėlės turi iš savo dr-jos.

Platina gerus laikraščius.

Pastaram laikė katalikiški laikraščiai dar žymiau pradėjo platintis. Iš Amerikos laikraščių labiausia myli "Darbininkas". "Darbininko" agentū J. Naujokaičiui lengva parduoti šiai laikraštis, daugumas ima kartu po 3 egz. Dar yra gabus laikraščių platintojas P. J. Sleznikas. Turiu pasakyti, jog čia cicilikams nesiseka su jų "Rankpelniais", "Keleviais" ir kitais tam panašiais šlamštais. Nesenai viena moterėlė parodė šluotą "Rankpelnio" agentui. Dabar šieji laikraščiai yra parduavinėjami atskirais numeriais: "Darbininkas", "Draugas", "Išvinių Draugas", "Rygos Garsas" ir t.t.

Lietuviai kruta po senovei ir daugumas nusiminė, kad mus tėvynė Lietuva pateko po nauju jungu. Tad kaslink to daugumas spėjoja, kad bus po karės su Lietuva.

Mes Anglijos lietuviai galima sakyti esam baimingiausi. Tai aciu anglams, kad mes čia turim prieglauda. Anglai yra geri ir rimti žmonės ir galima su jais sugyventi. Kita kart papiešiu daugiau. Kalnavertis.

NEW PHILADELPHIA, PA.

Čionais Saldžiausios Širdies lietuvių bažnyčioje seredoje 15 d. kovo buvo stacijų pašventinimas. Stacijas šventino J. M. Pralotas P. Masson, lietuvių dekanas iš Allentown, jam

gi assistavo kun. V. Matulaitis, vietinės parapijos klebonas ir kun. Ward, airių klebonas. Pamokslą tai iškilmei pritaikintą pasakė kun. P. K. Česna, vikaras Tamaqua, Coaldale ir Easton lietuvių parapijų. Po pašventinimui stacijų atėjo kun. P. Gudaitis, klebonas Tamaqua, Coaldale ir Easton lietuvių parapijų. Apart viršminėtų kunigų dar sekantieji dalyvavo: kun. M. Durickas iš St. Clair ir vietinis airių vikaras. Ant tos iškilmės, žmonių prisirinko pilna bažnyčia.

Prutenis.

MERIDEN, CONN.

Šalin šmeižėjai, melagiai korespondentai.

Mes T. F. skyriaus No. 16-to valdyba žemiau pasirašiusieji protestuojame prieš melagingą korespondenciją, tulpisą "Laisvės" No. 20-me apie mūsų prakalbas, kurios atsi-buvo 27 d. vas. š. m. Parašyta kokio tai "Viską Žinaš," matyti, kad viską žinaš net nežino, kaip aukos surinktos ir kas jam paėmė Viską Žinaš užmėta mūsų gerbiama kalbėtoju kun. J. Ambotai buk aukas susiėmęs, sutvėrė T. F. skyrių. Gerb. kalbėtojas neėmė jokio užmoksenio, nerinko jokių aukų. Jis patarė sutverti T. F. skyrių ir paaiškino, kaip jis yra reikalingas ir naudingas. Atsirado užjaučiančių tėvynėi ir sutvėrė T. F. skyrių No. 16. O aukas surinkome patys merideniečiai, kurios bus greitai pasiūstos B. Vaišnorai. Būtime jau ir išsiuntę, bet manome nepoiglam turėti ir kitas prakalbas, tam pačiam tikslui, kurios bus taip greitai surengtos, kaip greit gausime kalbėtoju. Antra, sako, kad kada kumigas pasakojio apie karę, tai pasakę, kad negalima esą sakyti, jog karės reikalingos, bet negalima ir tvirtinti, kad jų visai nereikia. Tas visai melas. Gerb. kalbėtojas apie karę sakė maž-dang šitaip: Jeigu tikėjimas būtų taip stiprus ir kad turėtų didesnę galę, tai gal prašalintų šias pragariškas kares, kurios verda šiandien. Bet gerb. kalbėtojas netvirtino, kad jos yra reikalingos.

Trečias, būk buvo ir klusimai duota, bet nuo jų visai atsisakė. Čia klausimų visai nebuvo ir niekas jų nedavė.

Tautos Fondo 16-tojo skyriaus valdyba: Pirm. P. Kušlis, Rašt. A. J. Brinius, Išd. V. Milsbakas.

CLEVELAND, OHIO.

Kovo 13 d. L. Vyčių 25 kuopa laikė mėnesinį susirinkimą. Į šį susirinkimą atvyko skaitlingas būrys senų narių ir dar naujų, išviso 54 nariai prisirašė. Ištikrųjų mūsų Vyčiai, kas menno po keliolika prirašo. Šiame susirinkime p. J. Alekna 15 narių prirašė. Malonu matyti, kad taip didina skaičių ir traukia jaunimą prie šios praklinios organizacijos. Taipgi šiame susirinkime prisirašė prie Vyčių p. Pr. J. Purvis matematikos studentas ir vispomenė gerai žinomas kaip geras kalbėtojas ir veikėjas. Malonu bus turėti tokis darbus Vyčius, iš kalno pasizadėjo del Vyčių pasidarbauti, nes mato, kad vietinėle yra jaunimo organizacija, kuri veda prie apšvietos ir dorybės.

Pradėjus svarstyti naujus nutarimus Jablonskis iš Sv. Jurgio dr-jos komiteto užprašė Vyčius, kad atloštų teatrą ir padainuotų keletą dainų. Prašyma visi noriai priėmė ir pasizadėjo dalyvauti apvaikšiojime Anšros Vartų Moterų dr-tės ir L. Sv. Kazimiero Karėvių Gvardijos. P. A. Ribinkas iš Neprigulmingojo klubo suteikė \$10.00 del vyčių knygyno. Tiek atliko nuo atsibuvusio baliaus, kurį parengė Neprigulmingas klubas skirdamas pelną Vyčių knygy-nui. Už auką buvo ištarta sirdinga aciu. Susirinkimas buvo be triukšmo.

ST. LOUIS, MO

Kovo 5 ir 6 d. š. m. vietinė Sv. Juozapo parapija, kurioj vadovauja klebonas kun. M. A. Vitkus surengė pirmą bazarą ant naudos parapijos.

Pirmausiai buvo atspaudinti tam tikri tikietukai ant išlaimėjimo ankšinio laikrodėlio, kuris kainavo kelios dešimts dolerių. Tikietukai buvo parduodami po 25c. kuriuos čia per keletą savaičių stengėsi išpardavinėti mūsų paarpijos uolūs veikėjai. Kas jiems ir pavyko, nes ištikrųjų darbuvoši. Taipgi buvo surinkta daug kitų visokių daiktų, kuriuos aukavo geraširdžiai žmo-nės.

Už tikietus ant koncerto pribuvo \$174.50. Viso \$429.90. Už knygytes ir ženklus \$14.30. Viso labo \$444.20. Išlaidų buvo už spaudą ir šaip visokie tam reikalui reikmenis \$69.00. Liko pelno kuris pasiūsta į T. Fondą \$375.20. T. Fondo sekr. P. Montvila.

ST. LOUIS, MO Pirmas bazaras. Kovo 5 ir 6 d. š. m. vietinė Sv. Juozapo parapija, kurioj vadovauja klebonas kun. M. A. Vitkus surengė pirmą bazarą ant naudos parapijos.

Pirmausiai buvo atspaudinti tam tikri tikietukai ant išlaimėjimo ankšinio laikrodėlio, kuris kainavo kelios dešimts dolerių. Tikietukai buvo parduodami po 25c. kuriuos čia per keletą savaičių stengėsi išpardavinėti mūsų paarpijos uolūs veikėjai. Kas jiems ir pavyko, nes ištikrųjų darbuvoši. Taipgi buvo surinkta daug kitų visokių daiktų, kuriuos aukavo geraširdžiai žmo-nės.

Už tikietus ant koncerto pribuvo \$174.50. Viso \$429.90. Už knygytes ir ženklus \$14.30. Viso labo \$444.20. Išlaidų buvo už spaudą ir šaip visokie tam reikalui reikmenis \$69.00. Liko pelno kuris pasiūsta į T. Fondą \$375.20. T. Fondo sekr. P. Montvila.

ST. LOUIS, MO Pirmas bazaras. Kovo 5 ir 6 d. š. m. vietinė Sv. Juozapo parapija, kurioj vadovauja klebonas kun. M. A. Vitkus surengė pirmą bazarą ant naudos parapijos.

Pirmausiai buvo atspaudinti tam tikri tikietukai ant išlaimėjimo ankšinio laikrodėlio, kuris kainavo kelios dešimts dolerių. Tikietukai buvo parduodami po 25c. kuriuos čia per keletą savaičių stengėsi išpardavinėti mūsų paarpijos uolūs veikėjai. Kas jiems ir pavyko, nes ištikrųjų darbuvoši. Taipgi buvo surinkta daug kitų visokių daiktų, kuriuos aukavo geraširdžiai žmo-nės.

Teko girdėti, kad p-lės Br.

Skipkauskiute ir O. G. Zvingiliute mano sutverti A. L. R. K. Moterų Sąjungos kuopa. Velytina, kad pavyktų sutverti, nes būtų gera dirva Galėti gyvuoti skaitinga kuopa. Tai-gi sumanymas lai nepalieka sumanyjū, bet reikia stengties jį įvykinti gyvenimam.

BROOKLYN, N. Y.

Vardai ir pavardės aukojusių asmenų Lietuvių Dienoje 4 d. kovo. Me Caddin Hall, Brooklyn, N. Y. Dr. J. Misėvičius \$10.00, Dr. J. Valukas \$6.00, po \$5.00 K. Brusokas, kun. J. Petkus, P. S. Vilmončas, J. Juozapavičius, P. Žaikytė, U. Mikulskienė, P. Steponavičius, P. Danielius, po \$4. A. Petralunas, P. Norvišys, P. Bajoras, dienos uždarbį, po \$3.00 M. Razinauskas, J. Greblinūnas, O. Jonikytė, A. A. Krusinskienė, J. Laučius, V. Andriukevičiūtė, A. Trakelis, V. Daubaras \$2.50, po \$2.00 F. Rucis, F. Povilonis, J. Sabutis, J. Bukšnaitis, P. Tikaiža, V. Verbickas, A. Skarbiūtė, K. Urbonas, A. Andraitis, P. Belionūtė dienos uždarbį, P. Tevelavičė, D. Dainauskas, J. Kurnis, F. Andriuskevičius.

Po \$1.00 P. Masaitis, P. Norvaiša, J. Kirdeikienė, P. Smetona, K. Dobrovolskis, J. Navickas, M. Vinikaitis, M. Marinienė, P. Petronaitis, P. Supinskiškis, B. Pertavičė, S. Sliteris, J. Rasišius, K. Vilkevičius, J. Šlikas, P. Paziūnas, T. Miliumiute, M. Montvilienė, P. Trepra, P. Daividėnas, V. Bieliokas, P. Šilolis, J. Jasinauskas, K. Žemis, B. Masikytė, J. Bagdonas, S. Karmazinis, B. Lavinskaitė, M. Bulota, K. Pivorūnas, M. Pukalskytė, V. Bendaravičius, K. Dumbilis, B. Kadzius, A. Karucytė, S. Dalidonas, P. Augminė, J. Dulbis, K. Joraiša, poni Liutkauskienė, N. N. S. Vizevičė, J. Vizevičienė, J. Globis, K. Sidabra, P. Montvila, J. Krasnickas, J. Danielius, J. Brinza, M. Bučinskas, M. Bučinskienė, p. Chegasuskas, K. Dirsas, A. Lutkiūtė, T. Adomaičiūtė, J. Merkevičius, J. Jausz, J. Baltrulis, J. Stakas, V. Abramavičius, J. Bagdonas, O. Kaulakiūtė, J. Boikas, P. Saika, V. Karalevičienė, p-lė Karalevičiūtė, A. Malauskas, O. Karaliūtė, p. Janukas, p. Kavaliuskas, P. Sitkauskienė, B. Bendokienė, J. Ramošauskas, M. Savickis, A. Sislaekas, O. Jančauskienė, A. Vaitiekunaitė, A. Stankevičius, J. Krupaitis, A. Maslauskas, p. Dambrauskas, J. Ruzkas, J. Petokas, O. Daubarienė, A. Judickas, J. Ratkus, O. Struogienė, K. Dieiadunūtė, J. Laučiūškis, P. Kisieliūis, J. Kivyta, M. Jablonskiūtė, S. Kairys, S. Simaičiūtė, J. Jablonskienė, J. Šertvietis, O. Šertvietienė, J. Neverauskas, M. Struckevičė, A. Stankevičius, A. Mikulskis.

Smulkių aukų \$34.90. Viso aukų surinkta \$255.40. Šitos aukos surinktos St. Šimkui dalyvaujant. Už tikietus ant koncerto pribuvo \$174.50. Viso \$429.90. Už knygytes ir ženklus \$14.30. Viso labo \$444.20. Išlaidų buvo už spaudą ir šaip visokie tam reikalui reikmenis \$69.00. Liko pelno kuris pasiūsta į T. Fondą \$375.20. T. Fondo sekr. P. Montvila.

Ir viskas buvo išpirkta, išleista ant hoterijos, nes pirmą ir antrą vakarą buvo pilna svetainė žmonių. Visi linksminosi, žaidė kopukiausiai, nes buvo puiki orkestra. Paskirtieji parap. darbininkai patarnautojai, atliko savo užduotis kuopukiausiai, dirbo iki vėlai nakčiai, nors ant rytojaus reikėjo eiti į darbą. Bet mūsų darbas matyt nuėjo ant gero. Kadangi sekančią nedidelį mūsų gerb. kleb. kun. Vitkus po pamokslu nuoširdžiai visiems padėkavojo už gerą patarnavimą ir aukas, kuriomis nesigalėjo prisidėti prie to prakilnaus darbo, paaiškindamas, kad parapijai liks pelno nuo abiejų vakarų keturi šimtai dolerių. Iš ko pasirodo, kad mūsų parapija nesnaudžia, kad ištikrųjų darbuojasi ir žengia pirmyn.

Visas pelnas skiriamas del budavojimo bažnyčios Sv. Juozapo parapijos.

Kadugėlis. RUSŲ LAIKRAŠČIŲ "RIEČ" IR "UTRO ROSSII" REDAKCIJOS SIUNTĖ SAVO KORESPONDENTŲ M. LIKIARDOPOLŲ AUSTRIJON-VOKIETIJON, KAD IŠTIRTŲ DABARTINŲ VOKIETIJOS-AUSTRIJOS GYVENIMŲ IR PRANEŠTŲ APIE TAI ŽINIŲ RUSIJON. LIKIARDOPOLŲ, SAKO, LAIMINGAI NUVYKĘS Į PRIEŠINIO ŠALĮ IR, PER RUMUNIJŲ, LAIMINGAI SUGRĮŽĘS RUSIJON, PASAKOJA APIE SAVO GYVENIMŲ BERLYNE.

Gi ką matė ir patyrė kelyje, Likiardopolo nemini. Jis pradeda nuo Berlyno. — Va ir Stettiner Bahnhof — sako jis. — Vokiečių nešėjai nelenda traukinin ir netverias už svetimų ryšulių, kaip pas mus; vokiškuoju papročiu, jie stovi pas vagoną ant perono ir laukia, kada keleivys atidarys langą ir paduos jam savo ryšulį. Tai gerai žinodamas, atsidarau langą, iškišu galvą, apsižvalgau... tuščia... Nei vieno žaliamaškinio vokiško Gepacktrager'io nešėjo. Žiuriu, visi keleiviai patis nešinas savo daiktus iš vagonų. Sekdamas jų pavyzdį, tempiu ir aš savo daiktus iš vagono, padedu, kur visi deda ir laukiu. Galiausiai ateina keturi seniukai Trager'ių formoj, ratukais vežini, ir ima ryšulius.

—Jūs kitazėmis? — paklaunūis iš jų vienas mane. — Taigi pirmiausia nueikite į karės policijinį komisariją, aname platformos gale. Sie müssen sich zuerst ammelden! (Jūs pirmiausiai turite gaut žymelę apie jūsų atvažiavimą), pasukit skubytitės, bėgkit žemyn į prievazą ir gandykit vežėj... jų labai mažai... ir paskiau, atėję, pasiimkite savo daiktus iš rankinių našulių skyriaus. Aš juos nuvešiu tikitai žemyn...

Seniukas, matyt nemandagus, nesukalbamas, taigi bergždžias liežuviui darbas su juo man sieškotų vežėją. Jis kurčias, kaip jo prašai paieškoti vežėjo.

Mačiau, kaip rupiai jis su kitais pasielgė; taigi nutariau nusilenkti "K — tvarkai". Susišekoju komisariją. Ir čia naujiena: šuomanas — ankšėnis nešiodavos ant galvos aradietijinį šalną, dabar užsimovęs besnapę kepturėlę — ima mano pasportą, klausia, kur aš manau apsigyventi, ir praneša, grasindamas 100 markių baudos už nepaklausymą, nueiti į taip vadinamą Polizei-Revier (nuovadą).

Gavęs atgal savo pasportą, bėgu žemyn į prievazą: automobilio nei vieno, vežiko nei vieno. Minia žmonių laukia, bene pamatys bent vieną vežėją.

Ištolo matyt, važiavo keli suvargę vežėjai, suvargusiai arkliais ir nusenėjusiais ratais. Pas stoti nieko nesulaukiau. Prisėjo sekti vietos gyventojai pavyži: visais ryšuliais nešinas, bėgau keletą verstų į kitą gatvę, kad sugavus ant stotin su keleiviu vežėją, užsilip ant pastarojo vežimo, atvažiuoti su juo atgal į Bahnhofą, palaukti, kol jis pasi-liuosuos ir įsisodįs mane.

Trys bertainiai valandos iššėjo man bebėgiojant. Galiausiai susigavau vežėją ir užmokėjau jam, be sulygtųjų — trinkgeld, liepia vežti otelin.

Vargiai susišekojęs savo daiktus, atitepmiau juos į vežiką ir važiuojam. Ir arklis, ir važiai karieta — nieku nesiskiria nuo mūsų Maskvos vežėjų. Dabartiniai Berlyno vežėjai su visu vežimu ir arkliais, nesakysi, kad ne broliai musiškiams, Maskvos vežėjams. Visi taip-pat, kaip iš akies traukta.

Dar nevėlus laikas — tikitai 10 val. vakaro, o Berlynas, žiuriu, jau be žmonių; retą bepamatysi praevių. Ir lempų pusė tešviečia gatvėse.

Nustebau. Tik trumpu tevalandėle tevažiavavus Fridrichstrasse iš Šteto stoties Central Hotelin tiek naujienos. Gatvė tuščia, pusė lamyų težiba. (Visos lemos dega tikitai Fridricho ir Leipcigo gatvėse). Vežikų, sakysime, nei vieno, apie automobilius nei kalbos, o vežėjai — naujiena, lygiai kai duona; kavinės blizga tuščiu-tuščios, gatvės nešvarios, tešluojamos į 2-3 dieną, keisti šuconai be kaskų, žmonių mažai: ramiam laike daugiau gyvumo galėjai matyti 4 — 5 val. rytą, nei dabar 10 val., kuomet gyviausio judėjimo valanda.

Galiaus atvažiavau Central Hotelin, taip-pat, kai kitados, nedrąsiai prieinu prie befeto Portier; bijodamas žvalgaus, bene pamatysiu kur-nekurį senųjų tarnų. Nei vieno visi tarnautojai gatreit nauji. Neskaitant senelio portje — visi kiti 14-15 metų vaikai. Gavnu numerio raktą ir su juo pirmą savo gyvenime Brot-Kartę, leidžiančią suvalgyti 250 gramų (apie pusę svaro) duonos į dieną.

Nusiprausęs ant greitųjų užsilvilkęs švarką, bėgu gatvėn, nes kiekieną pamatymą, kiekieną naujienelę, brangimū labiau, nei pusrytį; gi vėliau, apsiratus, — ne naujiena.

Pirmausia išilgai išėjau abi — Fridricho ir Leipcigo gatvi iki Leipcigo pleciaus, pasukū dar apsišvaisčius Vilhelmo, Unter-den Linden ir kitose gatvėse.

Pirmas įspudis — tai žmonių stoka ir nešvarumas. Reia šį jų vienas mane. — Taigi pirmiausia nueikite į karės policijinį komisariją, aname platformos gale. Sie müssen sich zuerst ammelden! (Jūs pirmiausiai turite gaut žymelę apie jūsų atvažiavimą), pasukit skubytitės, bėgkit žemyn į prievazą ir gandykit vežėj... jų labai mažai... ir paskiau, atėję, pasiimkite savo daiktus iš rankinių našulių skyriaus. Aš juos nuvešiu tikitai žemyn...

Seniukas, matyt nemandagus, nesukalbamas, taigi bergždžias liežuviui darbas su juo man sieškotų vežėją. Jis kurčias, kaip jo prašai paieškoti vežėjo.

Mačiau, kaip rupiai jis su kitais pasielgė; taigi nutariau nusilenkti "K — tvarkai". Susišekoju komisariją. Ir čia naujiena: šuomanas — ankšėnis nešiodavos ant galvos aradietijinį šalną, dabar užsimovęs besnapę kepturėlę — ima mano pasportą, klausia, kur aš manau apsigyventi, ir praneša, grasindamas 100 markių baudos už nepaklausymą, nueiti į taip vadinamą Polizei-Revier (nuovadą).

Gavęs atgal savo pasportą, bėgu žemyn į prievazą: automobilio nei vieno, vežiko nei vieno. Minia žmonių laukia, bene pamatys bent vieną vežėją.

Ištolo matyt, važiavo keli suvargę vežėjai, suvargusiai arkliais ir nusenėjusiais ratais. Pas stoti nieko nesulaukiau. Prisėjo sekti vietos gyventojai pavyži: visais ryšuliais nešinas, bėgau keletą verstų į kitą gatvę, kad sugavus ant stotin su keleiviu vežėją, užsilip ant pastarojo vežimo, atvažiuoti su juo atgal į Bahnhofą, palaukti, kol jis pasi-liuosuos ir įsisodįs mane.

Trys bertainiai valandos iššėjo man bebėgiojant. Galiausiai susigavau vežėją ir užmokėjau jam, be sulygtųjų — trinkgeld, liepia vežti otelin.

Vargiai susišekojęs savo daiktus, atitepmiau juos į vežiką ir važiuojam. Ir arklis, ir važiai karieta — nieku nesiskiria nuo mūsų Maskvos vežėjų. Dabartiniai Berlyno vežėjai su visu vežimu ir arkliais, nesakysi, kad ne broliai musiškiams, Maskvos vežėjams. Visi taip-pat, kaip iš akies traukta.

Dar nevėlus laikas — tikitai 10 val. vakaro, o Berlynas, žiuriu, jau be žmonių; retą bepamatysi praevių. Ir lempų pusė tešviečia gatvėse.

Nustebau. Tik trumpu tevalandėle tevažiavavus Fridrichstrasse iš Šteto stoties Central Hotelin tiek naujienos. Gatvė tuščia, pusė lamyų težiba. (Visos lemos dega tikitai Fridricho ir Leipcigo gatvėse). Vežikų, sakysime, nei vieno, apie automobilius nei kalbos, o vežėjai — naujiena, lygiai kai duona; kavinės blizga tuščiu-tuščios, gatvės nešvarios, tešluojamos į 2-3 dieną, keisti šuconai be kaskų, žmonių mažai: ramiam laike daugiau gyvumo galėjai matyti 4 — 5 val. rytą, nei dabar 10 val., kuomet gyviausio judėjimo valanda.

Galiaus atvažiavau Central Hotelin, taip-pat, kai kitados, nedrąsiai prieinu prie befeto Portier; bijodamas žvalgaus, bene pamatysiu kur-nekurį senųjų tarnų. Nei vieno visi tarnautojai gatreit nauji. Neskaitant senelio portje — visi kiti 14-15 metų vaikai. Gavnu numerio raktą ir su juo pirmą savo gyvenime Brot-Kartę, leidžiančią suvalgyti 250 gramų (apie pusę svaro) duonos į dieną.

Nusiprausęs ant greitųjų užsilvilkęs švarką, bėgu gatvėn, nes kiekieną pamatymą, kiekieną naujienelę, brangimū labiau, nei pusrytį; gi vėliau, apsiratus, — ne naujiena.

Pirmausia išilgai išėjau abi — Fridricho ir Leipcigo gatvi iki Leipcigo pleciaus, pasukū dar apsišvaisčius Vilhelmo, Unter-den Linden ir kitose gatvėse.

Pirmas įspudis — tai žmonių stoka ir nešvarumas. Reia šį jų vienas mane. — Taigi pirmiausia nueikite į karės policijinį komisariją, aname platformos gale. Sie müssen sich zuerst ammelden! (Jūs pirmiausiai turite gaut žymelę apie jūsų atvažiavimą), pasukit skubytitės, bėgkit žemyn į prievazą ir gandykit vežėj... jų labai mažai... ir paskiau, atėję, pasiimkite savo daiktus iš rankinių našulių skyriaus. Aš juos nuvešiu tikitai žemyn...

Seniukas, matyt nemandagus, nesukalbamas, taigi bergždžias liežuviui darbas su juo man sieškotų vežėją. Jis kurčias, kaip jo prašai paieškoti vežėjo.

Mačiau, kaip rupiai jis su kitais pasielgė; taigi nutariau nusilenkti "K — tvarkai". Susišekoju komisariją. Ir čia naujiena: šuomanas — ankšėnis nešiodavos ant galvos aradietijinį šalną, dabar užsimovęs besnapę kepturėlę — ima mano pasportą, klausia, kur aš manau apsigyventi, ir praneša, grasindamas 100 markių baudos už nepaklausymą, nueiti į taip vadinamą Polizei-Revier (nuovadą).

Gavęs atgal savo pasportą, bėgu žemyn į prievazą: automobilio nei vieno, vežiko nei vieno. Minia žmonių laukia, bene pamatys bent vieną vežėją.

Ištolo matyt, važiavo keli suvargę vežėjai, suvargusiai arkliais ir nusenėjusiais ratais. Pas stoti nieko nesulaukiau. Prisėjo sekti vietos gyventojai pavyži: visais ryšuliais neš

Vietinės žinios.

TAUTOS FONDO NAUDAI.

Bostono Lietuvių-Katalikų veda plačią agitaciją tarp katalikų reikale šelpimo lietuvių nukentėjusių del karės. Pasisekė užinteresuoti daug žymių Bostono žmonių. Paneidėje (20 kovo) vardu Tautos Fondo lankėsi pas Kardinolą O'Connell delegacija susidedanti iš vietinio klebono kun. T. Žilinsko, žymaus advokato p. Shields ir bankininko. Jo Malonybė Kardinolas priėmė delegaciją su didžiausiu prielankumu, sutekdamas savo palaiminimą tam visam darbui. Dargi, ant mitingo kuris ketina būti ketverge 23 kovo hotelyje Bellevue paskyrė Monsignorą Splaine atstovauti jo asmeni. Taip pat paskyrė nuo savęs 100 dol. aukos. Mes tikimės nuveikti didelius darbus labai savo brolių.

REGISTRUOKITĖS DABAR.

Massachusetts Valstijos tiesos reikalauja, kad jos piliečiai užsiregistruotų pirm balandžio 11 d. Jei neužsiregistruos, tai negalės balsuoti ant prezidento. Todel piliečiai registruokitės dabar, kad turėtumet teisę balsuoti laike prezidento rinkimų.

IŠ DRAUGIJŲ GYVENIMO.

Kovo 19 d. po sumai šv. Petro Bažnytinėje svetainėje atsibuvo L. R. K. Moksleivių 7-tos kuopos susirinkimas. Į susirinkimą pribuvo 16 narių. Į juos gražiai prakalbėjo kun. F. Kemėšis aiškindamas, apie moksleivių vienybę ir kad mūsų tėvynės Lietuvos ateitis yra moksleivių. Nutarta laikyti kursų lietuviškos gramatikos ir kalbos ketvergais, kur apsiėmė mokyti kun. F. Kemėšis. Po Mišparų atsibuvo susirinkimas Dr. J. J. JAKMAUŠ, kur Evangelisto Blaivininkų. Tarp kitko buvo svarstymai kaslink kalbėjimo maldos ir ežimo išpažinties. Buvo nutarta, kad visi turi eiti išpažinties. Atsisakius pirm. ir vice-pirm. į jų vietą išrinko naujus.

Rep.

KONFERENCIJA Kuri bus laikoma HOTELYJE BELLEVUE, BOSTON'E Prasidės 7:45 val. vakare. KETVERGE KOVO (MARCH) 23 d., 1916.

KALBĖTOJAI BUS ŠIE:
Anglas gerb. JAMES M. GURLEY, Majoras miesto BOSTONO, Dr. P. J. JAKMAUŠ, kun. J. J. JAKAITIS klebonas lietuvių parapijos Worcester, Mass.

Kun. K. Urbonavičius klebonas lietuvių parapijos, Montello, Mass.

PROGRAMA viso vakaro ves Advokatas George H. Shields.

Toje konferencijoje bus daug žymių amerikonių ir lietuvių, kurie tarsis, kaip geriaus BALANDŽIO 15 d. š. m. SO. BOSTON'E ir apylinkėse rengus "Tag Day."

LIETUVIAI!

Reikalaukime Lietuvių Dienos visoje Amerikoje. Darykime mitingus, išneškime rezoliuciją ir siųskime jas į Washingtoną.

PAJIEŠKAU savo brolių Juozapo ir Antano Paniušky. Aš Magdalena Paniuškytė, ką tik atvažiavau iš Lietuvos ir dingo adresas, taip kad ant laimės turėjau adresą Seškaicūtių ir atvažiavus į New York'ą kreipiausi į jas, kurios man ir prigėlėjo.

Labai norėčiau surasti savo brolius, todėl jie patį ar kas kitas praneškite man kur jie gyvena. Mano adresas: M. PANIUSKYTĖ, 113 Harvard St., Cambridge, Mass.

Iš miego aruodo nepripilsi. Kas kitam peikia, tas sau teikia.

Kas kitam duobės, pats iški.

Kas kitam duobės, pats iški.

DARBININKO DOVANĖLĖ

D a r b i n i n k a s
kraipa tik 5c.

Šioje knygelėje randasi straipsniai, kurie buvo "Darbininke" skryjių: "Iš po darbininko plunksnos." Tuose straipsniuose yra gausybės sveiko, darbininkiško, praktiško proto minčių. Visi straipsniai vaizdingi, malonūs, simpatiški meilūs, pamokinant, perspėjanti, paakstinanti.

Verta didžiausio išplatinimo. Kalba švelni, lengvutė, o ne kokia dirbtinė.

Tinkamiausias lietuviams laikraštis yra "DARBININKAS"

"DARBININKAS" eina utarninkais, ketvergais ir su batomis.

"DARBININKAS" paduoda daug žinių iš darbo lauko, apie unijas, apie darbininkų judėjimą.

"DARBININKAS" paduoda daug straipsnių, naudingų darbininkams pasiskaitymų, rašytų pačių darbininkų.

"DARBININKAS" paduoda svarbiausius nuotikius visame pasaulyje, indomiausias žinias ir žingeidžiausias atsitikimus.

"DARBININKAS" visuomet turi smagių, gražių eilių, dailių vaizdelių ir apysakėlių.

"DARBININKAS" visuomet turi viso to, kas darbininkui svarbu, naudinga, indomu ir suprantama.

"DARBININKAS" nuolat išleidinėja knygeles, kurios dailumu, gražumu, turiningumu, pigumu viršija visas išleistuves.

Skaitykite ir platinkite "Darbininką" ir jo leidinius. Prenumeratos kaina: tris kartus savaitėje metams \$3.00; pusmečiui \$1.50; vieną kartą savaitėje, užsisakant tik subatinius 8 pusl. numerius, metams \$1.50, pusmečiui 75c.

Adresas:

"DARBININKAS"
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

DIDELĖS PRAKALBOS!

Rengia Tautos Fondo 11-tas skyrius
Nedėlioje, 26 d. Kovo [March], 1916.

Pobažnytinėje šv. Petro svetainėje

ant 5-tos gatvės, So. Bostone.
PRASIDĖS 7:30 VAL. VAKARE.

Brangūs Broliai ir sesutės lietuviai:—

Jau antri metai baigiasi kaip švaistosi po Europą karės dievaitis ir rija kasdieną tūkstantines aukas. Tame sūkurėje karės yra įvelta ir mūsų tauta, kuri daugiau yra nukentėjusi negu kitos tautos.

Daugiausia yra pasidaravęs gelbėjime mūsų brolių dėlei karės vargstančių Tautos Fondas. Mūsų visų yra šventa priedermė prisidėti prie šio taip naudingo darbo — gelbėti nuo bado ir šalčio mūsų nelaimingus vienuolius gyvenančius už Atlantiką.

Tai gi ant viršminėtos dienos, vietinis Tautos Fondo skyrius, rengia prakalbas, turėdamas sau tikslą, sutraukti kuodaugiausiai aukų rinkėjų ant 15-tos dienos balandžio ir kad rengiamoji "Tag Day" atneštų kuogeriausias pasekmes.

Kalbėtojai bus lietuviai ir anglai ir be abejonės susirinkusieji turės ko pasiklausti.

Visus maloniai ir prakalbas atsilankyti užkviečia Tautos Fondo Vienuoliktojo Skyriaus VALDYBA.

P. S. Mėnesiniame Tautos Fondo skyr. susirinkime, nariai išreikšė pageidavimą, kad būtų ant plakatų valdybos antrašai. Nes kaip pasirodė dar dauguma nežino, kam surinktas aukas perduoti. Tai gi mes čia ir paduodame.

Pirm. M. Venis, 28 Story St. S. Boston, Mass.

Kasininkas Andr. Zalieckas, 25 Endicott St. Boston, Mass.

UŽ DYKĄ!

Jūs imate savaitinį laikraštį ir mokate už jį \$2.00 ir metus. Tai brangu. Aš patariu imti laikraštį "Darbininką", kuris eina tris sykius į savaitę ir kainuoja tik \$3.00 ir metus.

"Darbininkas" eina utarninkais, ketvergais ir subatomis. "Darbininkas" paduoda daug žinių iš darbo lauko ir apie unijas. Talpina daug straipsnių pačių darbininkų rašytų. Visuomet turi smagių eilių ir gražių pasiskaitymų "Darbininkas" visuomet turi viso to, kas darbininkui svarbu, naudinga, indomu ir suprantama.

Prenumeratos kaina tris kartus savaitėje metams \$3.00. Pusmečiui \$1.50 vieną kartą savaitėje, užsisakant tik subatinius 8 puslapių numerius, metams \$1.50, pusmečiui 75c.

Kas užsirašs "Darbininką" per kovo mėnesį mano knygyne, tas gaus didelę 500 puslapių su daugiaus kaip 100 paveikslų knygą — Metrašty veltui.

Metraštyje rasi kokio didumo yra lietuvių gubernijos, kiek kurioj yra bajorų, sodiečių, žydų, lietuvių katalikų, stačiatikių, kiek Amerikoje negerių. Idomu žinoti apie 7 brolius miegančius, kaip atsirado kortos, visų žemės valstybių, didžiųjų miestų. Bet visako nesurašyti, kas yra neišpasakytame Metraštyje.

Apie ką tik idomauji, apie tą rasi Metraštyje. Kaina tos milžiniškos knygos tikrai 75c. O kas užsirašs "Darbininką" sau, arba kitam vienas ar susidėję — gaus veltui!

Neatidėliodamas atėik ir neškis, nes galėsis netekęs. Dar galima gauti Suvalkijos žemlapį. Kaina \$1.00. Kas pirkš šią savaitę žemlapį — gaus pigiau.

Pasižiūrėjimui pora numerių "Darbininko" veltui gaudama knygyne.

A. Ramoškos Knygynas 514 W. Saratoga st. Baltimore, Md.

C. & P. Phone St. Paul 5947
G R A B I N I N K A S
I R

BALZAMUOTOJAS.

Pagrabus atlieku pigiai ir gražiai. Esu išėjęs mokykloj tam tikrus gaborystės mokslus ir išdavęs egzaminus. Siūnciu numėlius ir į kitus miestus ir pargabėnu iš kitų miestų.

Tai gi, vientaučiai, laidojimo reikale visuomet kreipkitės pas mane.

Ofisas:
JONAS GREBLIAUSKAS,
500 So. Paca Street,
Baltimore, M. D.

B E D A R B I A M S PROGA.

Šiais laikais reikalinga daug merginų ir vyrų čeverių dirbtuvėse. Mokanti ir nemokanti gali darbą gauti. Gera proga, gerą darbą išsimokinti. Adresuokite:

Montello Employment office
(J. Mickevičius savininkas)
146 Ames Street,
Montello, Mass.
Telefonas Brockton 1562-M

REIKALAUJAME AGENTŲ!

Po visus miestus ir apielinkes lietuvių apgyventas Po visus miestus ir apielinkes lietuvių apgyventas.

Turėdami liuosą laiką, galite del mūsų agentauti suradimui farmų, pirkėjų ir užsidirbsite nemažai pinigų, taip gi patarnausite savo broliams, prirodydami jiems gerą farmų apsigyventi aplinkui miestą SCOTTVILLE, MICH., didžiausioje lietuvių fermerių kolonijoje, kur randasi 360 lietuvių fermerių, turi savo draugijas ir rengiasi išleisti Ukiniškams laikraštį.

Turi išsistoroje expertą ūkininkystės, kuris dykai duoda pamokinimus delėi geresnio ūkininkavimo. Kurie norite pasidarbuoti del lietuvių gerovės ir del savo pelno, kreipkitės į mūsų kolonizatorius lietuvius ant gerų ūkių. Adresuokite:

A. Kiedis & Co.
Peoples State Bank Building
SCOTTVILLE, MICH. (37)

Vienatinė Lietuviška Krautuvė

Kuri užlaiko visokio tavoro, reikalingo mainieriams.

V. LUKOSEVICIA,
Minersville, - - Pa.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokyti be mokytojo (apdaryta)\$1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokyti skaityti ir rašyti be mokytojo.....15c
Nanjas Būdas mokyti rašyti be mokytojo.....10c
Aritmetika mokiniams rokundu, su paveikslais (apdaryta)35c
Viso \$1.60

Kas atsiųs iškirpes šią apgarsinimą iš "Darbininko" ir \$1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. MIKOLAINIS,
R. F. D. — Route 2,
Hudson, N. Y.

Dr. Paul J. Jakmauh (Jakimavičius)

Priemimo valandos: Nuo 2 iki 3 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare
509 BROADWAY Cor. G ST. SO. BOSTON.
Tel 502 S. B.

LIETUVIAI REMKITE TUOS BIZNERIUS, KURIE GARSINASI "DARBININKE."

LIETUVIAI PAS SAVUS.

Pasiuвам drapanas sulig naujausios mados ir pagal Jūsų norą.
JONAS BERZELONIS & CO.
28 Chandler Str., Boston, Mass.
(Cople Square's Block)

Pajieškau Antano Vaičičio ir Jeronimo Mikutaičio; Skirsnemūnės par. Rasienių pav. Kauno gub. Taipgi Marijonos ir Juzės Tautkītės: Serežijų parapijos, Kauno gub. Girdeju, kad gyvena šioje šalyje. Jie patis ar kas kitas praneškite šiuo adresu:
Jonas Vaičiaitis,
494 Sixth St., Donora, Pa.
(28-29-30)

TEL. BACK BAY 4200

DR. F. MATULAITIS

Ofiso adyenos 1-3 P. M. 7-9 P. M. Gydo visokias ligas Priekiria, Akinius.

419 Boylston St., Boston, Mass.

PIRMOS KLESOS DANTISTAS

Dantis ištraukiami ir pripildomi visai be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų išraimų.

DR. W. T. REILLY

469 Broadway, So. Boston, Mass.
PRIE DORCHESTER ST.

Valandos nuo 9 val. rytą iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 val. rytą iki 4 val. vakare.

Telephone So. Boston 605.
ANTANAS ŠAPALIS

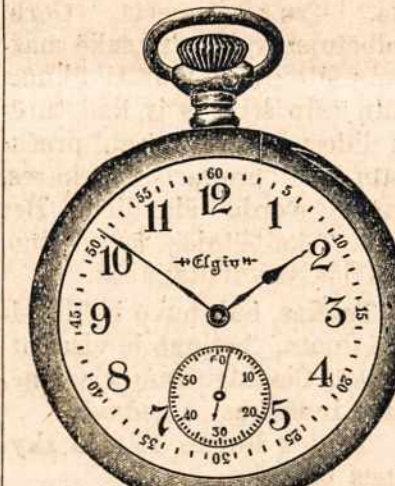
meistras indeda telephonus, dengia stolumus, ir atlieka visus staliorystės darbus prideramai.
KAINOS NEBRANGIOS.
Ofisas Gyvenimas
315 W. Broadway, 133 Bowen St. SO. BOSTON, MASS.

Skaitykite ir platinkite "Darbininką." Tegul jis randasi kiekvienoje grūčioje.

Jei prnemerata baigiasi, tai negaišnodamas atnaujyk.

Tel. Oxford 4900.

J. P. TUINYLA,

Užlaikom didžiausia krautuvė deimantų, laikrodžių ir visokių žiedų, siutus ir overkotas, duodam ant bargo ir ant išmokėsčių, ant lengvų išlygų. Reikalaujame agentų kiekvienam mieste Suvienytų Valstijų ir Kanadoj, didelį nuosimtį duodam perkupčiams, didelį, naują katalogą siunčiame ant pareikalavimo už 25 centus stampu.

J. P. TUINYLA,
822 Washington St., Boston, Mass

Lietuvis Daktaras Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Valandos Nuo 9 iki 11 rito. Nuo 2 iki 4 po pietu. Nuo 7 iki 8 vakare.

SOKIŲ MOKYKLA.

Visokius užrubežinius ir amerikoniškus šokius mokina po No. 1140 Columbus Ave., Room 44 Roxbury Crossing.

Pamokos atsibūna utarninko ir ketvergo vakarais Conon Hall 20 Conont str. Mokytojas E BROWNING (Iš Rusijos)

LIETUVIS KRIAUCIUS.

Pasiuвам visokius drabužius pagal naujausią madą, vyriškus ir moteriškus. Darbą atlieku gerai, teisingai ir pigiai. Taipgi išprosinu, pataisau, skalbiu ir kvarbuoju.

PETRAS MAKAREVICIUS,
(Arti lietuvių bažnyčios)
105 So. Meade Str., Wilkes-Barre, Pa.

L.D.S. CENTRO VALDYBOS ANTRAŠAI:

Dvasiškas Direktorius.

Kunigas F. Kemėšis,
50 W. Sixth St.,
So. Boston, Mass.

Pirmininkas.

Motiejus Žioba,
438 W. Fourth St.,
So. Boston, Mass.

Pagelbininkė.

Marijona Juškienė,
129 Melrose St.,
Montello, Mass.

Sekretorius.

Jonas J. Ramanauskas,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Iždininkas.

Mikolas Venys,

28 Story St.
So. Boston, Mass.

Globėjai.

Jonas Petrauskas,
66 W. Fifth St.
So. Boston, Mass.

Vineas Kudirka,
37 Franklin St.,
Pranas Kuras,
457 Pleasant St.,
Norwood, Mass.

Literatiška Komisija.

Kun. F. Kemėšis,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Pr. Gudus,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

F. Viraks,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Savas Pas Savą Remkit Sa vuosius.

Reikale kreipkitės pas vienatinį lietuvių išdirbėją šių dalykėlių: visokių ženklelių draugijoms, o ypatingai kukardų, guzikių, metalinių anameliuotų ir padengtų celuloidu. Išdirbu šarpas, veliavas, kartūnas ir tam panašius daiktus. Pavestus man darbus atlieku prideramai kas link sutarties ir užsakymus atlieku artistiška. Del prašalinimo neteisinių informacijų, kurias skleidžia apie mane noriu aiškiai pasakyti kad visus darbus darau savo rankom.

M. A. NORKUNAS,

166 MELROSE ST., :: :: :: MONTELLO, MASS.

Vienatinė Lietuviška APTIEKA

Bostone ir visoje Massachusetts valstijoje. Gyduolių galite gauti kokios tik pasauljį vartojamos, bet ypatingai geros sekančios gyduolės.

Nuo Reumatizmo	1.00	Gyduolės del pataisymo apetito	1.00
Nuo slinkimo plaukų ir pleiskanų	75c.	Gyduolės del suvalnimo vidurių	50c.
Nuo kosulio, gripo ir slogos	1.00	Gyduolės nuo kosulio ir sunkaus kvėpavimo	1.00
Kraujo Valytojas	1.00	Gyduolės nuo vištakių (corn's)	15, 20 ir 25c.
Nuo saulės nudegimo	50c.	Pilės del Kepenų ir Inkstų	75c.
Bobro lašai	1.00	Proškos nuo nerviško galvos skaudėjimo	10 ir 25c.
Nuo suirimo Nervų	1.00	Gumas nuo dantų gėlimo	10c.
Vaikų ramintojas	25c.	Tikra lietuviška Trejanka	25c.
Pamoda plaukams	25c.	Visokie kvepianti muilai	10, 15 ir 25c.
Nuo viduriavimo suaugusiems	50c.	Perfumos visokių gėlių	25, 50, 75, 1.00, 2.00 ir daugiau.
Nuo viduriavimo mažiems	25c.		
Gydanti mistis nuo puškų	50c.		
Nuo prakaitavimo kojų	25c.		
Mostis ir skystiai niežų ir parkų	1.00		

Taip gi turiu gyduolių vėliausio išradimo, nuo visokių paslaptingų ir kitokių ligų.

Jeigu norite gauti tikrus vaistus, kurie sugrąžintų jums sveikatą, kreipkitės paš mane, o aš užtikrinu, kad visame bus sąžiniškai patarnauta.

RECEPTUS SUTAISAU TEISINGAI,

nežiurint, ar jie būtų Amerikos ar Europos daktarų. Gyduolių galite reikalauti ir per laiškus, o mes prisiūsime jums expresu. Visokiame reikale kreipkitės šituo adresu:

K. ŠIDLAKSKAS

226 Broadway, kertė C St., So. Boston, Mass.

Geriausias Siuvėjas.

Siutus padarau ant užsakimo nuo \$20.00 ir aukščiau.

Darbą atlieku pirmos klesos ir už mažiausia kaina.

S. C. LILIENSTERN,

172 State St., Boston, Mass.

(Priešais Custom House.)

Visi skaitykit ir platinkite "Darbininką"